

ved 5-Teen. Det er denne Diplomatype, som man haaber skal afløses af en helt anden Type, den Type, som man maaske kunde kalde, med et kort Udtryk, den handelspolitiske Type. Her er det jo saa mageløs heldigt, at det er Udenrigsministeriet, som selv har indset dette, at det er Udenrigsministeriet selv, der har taget Initiativet til at nedsætte Kommissionen, og gennem hele Kommissionsarbejdet er der gaaet som en rød Traad Erkendelsen af, at der maatte brydes fuldkommen med Fortiden indenfor det danske diplomatiske Styre, indenfor det danske Udenrigsstyre. Man maatte gaa over til at faa en helt ny Type. Hele det udenrigsministerielle Apparat skulde fyldes af en ny Aand, Handelspolitikken Aand.

Men netop fordi — saaledes har jeg forstaaet det som Medlem af Kommissionen — ogsaa den højtærede Udenrigsminister staaar dette Standpunkt og netop er kommet til paa Rigsdagen for at faa Midler dertil og organisatoriske Bestemmelser fastlagt, der kan sikre, at denne Aand nu holder sit Indtog ikke alene i Harsdorffs Palæ, men i hele det udenrigsministerielle Apparat, vil jeg tilstaa, at det noget har undret mig; at han saa skarpt har modsat sig det Ændringsforslag, der blev stillet af et Mindretal, hvoriblandt konservative Medlemmer, om i Loven at fastlægge Fordringerne til den nye Direktørs Kvalifikationer. Det er dog klart, at i samme Øjeblik man gaar over til at sige: Nu staaar vi overfor en ny Æra, nu maa vi ikke alene forlange det, vi hidtil har forlangt af Udenrigsministeriet, men vi maa desuden forlange, at det skal være Pionér for vort Erhvervsliv og have indtrængende Kendskab til og kunne syle med Erhvervs-livet — er det i og for sig naturligt, at man i selve Loven giver Udtryk for disse nye Kvalifikationer, lovfæster dem. Deri kan jeg med min bedste Villie ikke se, at der ligger nogen Indskrænkning af den højtærede Ministers virkelige Myndighed. Thi naar han taler om at være fri i sit Valg, saa kan det dog ikke være Meningen, at det skal være frit paa samme Maade, som det var for den romerske Kejser, der gjorde sin Hest til Konsul; det kan ikke være Meningen, at man først saa skal kunne sige, at man er fri i sit Valg. Den højtærede Udenrigsminister vil i Virkeligheden først være fri, naar han, som det rigtigt hedder i Kommissionsbetænkningen, kan tage Manden, hvor han virkelig findes; og der vilde en saadan Bestemmelse, som blev foreslaaet ogsaa fra mit Partis Side, paa naturlig Maade afgrænse det Omraade. Men jeg skal indrømme den højtærede Udenrigsminister og

det Flertal, som nedstemte dette Ændringsforslag, at det selvfølgelig altid kan have sine Vanskeligheder i et Lovforslag at formulere saadanne nye Kvalifikationer. Vi ved imidlertid alle, hvorom Sagen drejer sig. Vi ved alle dette, at naar vi skal have en Enhedsstyrer i selve Udenrigsministeriet, og dette skal være en ny Person, Direktøren, saa maa han, for at hele denne Reform ikke skal være Humbug, men virkelig betyde et radikalt og afgørende Brud med Fortiden, ikke være en Mand af den gamle Skole, hvor fortræffelige Mænd der end findes indenfor vort udenrigsministerielle Korps. Det maa være en Mand af en ny Type, og i Stedet for at stille eventuelle Ændringsforslag vil jeg derfor meget hellere gaa den Vej ligefrem at spørge den højtærede Udenrigsminister: Er han da ikke med os alle enig om, at det skal være saaledes, er han ikke med os alle enig i, at hans Fritstillethed, som han gerne pulker paa; ikke betyder, at han vil forbeholde sig at tage en Mand af den gamle Skole, om hvilken han jo selv maa indrømme, at den ikke slaar til, men at den netop betyder dette, at han vil søge den centrale Styre af Udenrigsministeriet paa Omraader, hvor man aldrig nogen Sinde for har tænkt sig Muligheden af at søge. Thi en saadan Erklæring vil ganske væsentligt lette Sagen og kaste et saadant Lys over det hele, at man forstaaer, om jeg saa maa sige, at der aldeles intet er i Vejen.

Man har fra det konservative Parti i Folketinget ogsaa stillet et Krav, eller et Forslag vil jeg hellere sige, som jeg i høj Grad beklager er blevet nedstemt, nemlig Forslaget om, at Rigsdagen skulde nedsætte et udenrigspolitisk Udvalg. Jeg maa tillade mig at mene, at dette Krav burde opretholdes her af det høje Landsting. Det forekommer mig, at selve de Begivenheder eller — jeg maa maaske hellere udtrykke mig saaledes — den Mangel paa Begivenheder, der har gjort sig gældende indenfor det udenrigsministerielle Felt i den senere Tid, altsaa ogsaa under den nuværende Udenrigsministers Regime, peger i denne Retning. Jeg tænker herved paa den store Betydning, det vilde have haft — netop derigennem vil man allerbedst se, hvor vigtigt det er at have et saadant Udvalg —, om man i den forløbne Tid havde haft et udenrigspolitisk Udvalg, der Gang paa Gang selvfølgelig vilde have æsket den høje Udenrigsministers Mening om en for Danmark saa afgørende Sag som den 3-sidede Traktat. Rigsdagen har kun en eneste Gang faaet Meddelelse fra Udenrigsministerens Side angaaende denne Sag